

Federaal plan met betrekking tot de uitvoering van *gender mainstreaming* (2015-2019)

De gelijkheid van vrouwen en mannen is een **basisprincipe** van moderne democratische samenlevingen en wordt verzekerd door de Grondwet. Sinds de Wereldvrouwenconferentie die 20 jaar geleden plaatsvond in Peking heeft België zich geëngageerd om de gelijkheid van vrouwen en mannen in de samenleving te versterken door de genderdimensie te integreren in het gehele overheidsbeleid (*gender mainstreaming*). De **wet van 12 januari 2007** strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de wereldvrouwenconferentie die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de federale beleidslijnen (B.S. van 13 februari 2007) voorziet in deze integratie op federaal niveau.

In het Regeerakkoord van 9 oktober 2014 staat vermeld: *“De regering engageert er zich toe de genderdimensie te integreren in elk beleidsdomein zodat bestaande ongelijkheden worden weggewerkt en het overheidsbeleid geen ongelijkheden tussen vrouwen en mannen creëert of versterkt (gender mainstreaming).”* Het Akkoord verduidelijkt eveneens: *“Er zal bijzondere aandacht gaan naar de verschillende situatie van vrouwen en mannen in het kader van socio-economische hervormingen.”*

In het kader van deze legislatuur engageren wij ons ertoe om:

- *Gender mainstreaming* uit te voeren als aanpak bedoeld om de gelijkheid van vrouwen en mannen in de samenleving concreet te versterken.
- Effectief rekening te houden met de genderdimensie bij de uitwerking en uitvoering van ons beleid en de Staatssecretaris bevoegd voor Gelijke Kansen hier op optimale wijze bij te betrekken in haar functie van centraal coördinatie- en opvolgingspunt.
- Bijzondere aandacht te besteden aan de verwezenlijking van de regelgevingsimpactanalyse (RIA), opgericht door de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging, en meer in het bijzonder van het thema 3 dat betrekking heeft op de gelijkheid van vrouwen en mannen.
- De productie van naar geslacht uitgesplitste statistieken en genderindicatoren uit te werken of te verbeteren.
- De werking van de Interdepartementale Coördinatiegroep (ICG) te bevorderen en te ondersteunen.
- Erover te waken dat de administraties die onder onze respectieve bevoegdheden vallen vooruitgang boeken inzake de uitvoering van de andere bepalingen van de wet en het koninklijk besluit van 26 januari 2010¹ die op hen betrekking hebben, met name:
 - de uitvoering van *gender budgeting* overeenkomstig de omzendbrief van 29 april 2010²;

¹ Koninklijk besluit van 26 januari 2010 tot vastlegging van de samenstelling, de opdrachten en de werkingsregels van een interdepartementale coördinatiegroep alsook van het niveau van minimale kwalificaties van zijn leden in uitvoering van artikel 8 van de wet van 12 januari 2007 strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de wereldvrouwenconferentie die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de federale beleidslijnen (B.S. van 8 februari 2010).

² Omzendbrief van 29 april 2010 inzake de uitvoering van *gender budgeting* zoals voorzien in de wet van 12 januari 2007 strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de wereldvrouwenconferentie die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de federale beleidslijnen.

- de integratie van de genderdimensie in instrumenten van strategische planning (managementplan, beheerscontract, ...);
- de integratie van de genderdimensie in overheidsopdrachten;
- de integratie van de genderdimensie in subsidies.

In overeenstemming met de nota die op 27 maart 2015 aangenomen werd op de Ministerraad en na raadpleging van het maatschappelijke middenveld, engageren wij ons er in het bijzonder toe om tussen hier en het einde van de legislatuur de genderdimensie minstens in de hieronder vermelden beleidslijnen te integreren.

De integratie van de genderdimensie in een overheidsbeleidslijn verloopt in principe in 4 fases:

1. Analyseren van de naar geslacht uitgesplitste doelgroepen van de beleidslijnen.
2. Identificeren van de verschillen die bestaan tussen de respectieve situaties van vrouwen en mannen.
3. Bepalen in welke mate deze verschillen problematisch zijn.
4. Opstellen van beleidslijnen die rekening houden met de resultaten van de uitgevoerde genderanalyse en die eventuele ongelijkheden vermijden of corrigeren.

In nauwe samenwerking met de Staatssecretaris voor Gelijke Kansen, zal de Eerste Minister de engagementen ondersteunen die aangegaan zijn in het kader van dit federaal plan *gender mainstreaming*. Hij zal waken over het respect voor de beslissing van de Ministerraad van 27 maart 2015 om de Staatssecretaris voor Gelijke Kansen uit te nodigen om deel te nemen aan de besprekingen binnen de Ministerraad die betrekking hebben op beleidslijnen die een impact hebben op de gelijkheid van vrouwen en mannen.

**Federale beleidslijnen die prioritair het onderwerp zullen uitmaken van een integratie van de
genderdimensie
(2015-2019)**

De heer **Charles Michel**, Eerste minister, engageert zich ertoe:

1. De integratie van de genderdimensie in de communicatie van de federale overheid naar de burgers verder te zetten.
2. Een *screening* vanuit genderperspectief van de communicatiecampagnes van de federale overheid uit te voeren.

De heer **Kris Peeters**, Vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

Werk:

1. De sensibilisering en vorming aangaande de preventie van psychosociale risico's op het werk.
2. De modernisering van het arbeidsrecht met inbegrip van de glijdende arbeidsuren, de herziening van CAO 85 inzake telewerken en het opstarten van een algemene denkoefening over de loopbaan, loopbaanrekening en werkbaar werk.

Economie:

1. De productie van statistieken (analyse van de statistieken in functie van de domeinen, om deze naar geslacht uit te splitsen indien dit niet het geval is, wanneer het relevant is en voor zover dit niet tegen de richtlijnen van Eurostat ingaat).
2. Het bestand van de Centrale voor kredieten aan particulieren (uitsplitsing naar geslacht van de gegevens met betrekking tot de kredieten aan particulieren).

De heer **Jan Jambon**, Vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der gebouwen, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. De preventie en strijd tegen radicalisering.
2. De Algemene Nationale Gegevensbank (vermelding van het geslacht zowel bij daders als bij slachtoffers).
3. De basisopleiding van de brandweer.

De heer **Alexander De Croo**, Vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

Ontwikkelingssamenwerking:

1. De twee centrale assen van de hervorming van het ontwikkelingsbeleid:
 - de rechtenbenadering: aandacht voor de capaciteiten om rechten te kennen, op te eisen en uit te oefenen, identificatie van specifieke hindernissen en risico's, voorwaarden verbonden aan ontwikkelingsinspanningen, aanpassing van de modaliteiten van samenwerking als er zaken fout gaan.
 - de duurzame economische groei: scheppen van juiste randvoorwaarden voor ondernemen en arbeidsmarktparticipatie, werken aan inclusieve economische groei, het verhogen en verbreden van de belastbare basis, aandacht voor landbouw en voedselzekerheid, ondersteuning van de lokale privésector.
2. Het geïntegreerd beleid en de verwachte impact door grotere concentratie en samenwerking van nationale en internationale actoren.
3. De methodologie georiënteerd op resultaten, transparantie en wederzijdse verantwoording waarbij het 'more for more' principe kan worden toegepast.

Hij zal erop toezien dat dit gebeurt in alle instrumenten van de Belgische (federale) ontwikkelingsamenwerking:

- bilaterale hulp / BTC (Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden);
- multilaterale hulp;
- humanitaire hulp;
- indirecte hulp via actoren van de niet-gouvernementele samenwerking;
- BIO (Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden).

Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post:

1. De bevordering van de deelname van iedereen aan het digitale, het verlenen van toegang tot internet en ICT in een beveiligde omgeving voor alle burgers en ondernemingen en het dichten van de digitale kloof.
2. De voorbereiding van de bevolking op de digitale jobs van morgen.

De heer **Didier Reynders**, Vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. De coördinerende en ondersteunende rol van Buitenlandse Zaken bij het uitwerken van een multidimensionale, technische, politieke en strategische aanpak.
2. De bescherming van de mensenrechten, de actieve verdediging van onze waarden op het internationaal vlak en de ontplooiing van het eerste nationale plan 'bedrijven en mensenrechten'.
3. De ontwikkeling van het Gemeenschappelijk veiligheids-en defensiebeleid (GVDB), waaronder het luik 'civiel beheer van de crisissen'.

4. De werking van de diensten van de FOD zoals bepaald in het intern actieplan *gender mainstreaming*.

De heer **Hervé Jamar**, Minister van Begroting, belast met de Nationale Loterij, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. De ondersteuning voor de opmaak van de algemene uitgavenbegroting, conform aan de richtlijnen van de omzendbrief met betrekking tot de uitvoering van *gender budgeting*.
2. De ontwikkeling en implementatie van de interne controle en de initiatieven om hierin vooruitgang te boeken.
3. Het beleid rond integriteit en de uittekening en het actueel houden van een waardenkader.

De heer **Koen Geens**, Minister van Justitie, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. Het penitentiair beleid en het beleid tegenover geïnterneerden.
2. De hervorming van het huwelijksvermogensrecht en het erfrecht.

Mevrouw **Maggie De Block**, Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. De uitbouw van de geestelijke gezondheidszorg.
2. Het gebruik van concrete gezondheidsdoelstellingen bij de opmaak van het beleid.
3. De aanpassing van het systeem aan de noden van de samenleving en in het verzekeren van een kwaliteitsvolle, betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg voor alle burgers, aangepast aan de evoluerende noden van de patiënt.
4. De implementatie van de 'post-2015 duurzame ontwikkelingsagenda' en de herziening van de 'EU 2020 doelstellingen'.
5. Het onderzoek van de investeringen voor de toegang tot geneesmiddelen.

De heer **Daniel Bacquelaire**, Minister van Pensioenen, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. De modernisering van de gezinsdimensie van de pensioensystemen (split van de rechten, afgeleide rechten, wettelijk samenwonen).

De heer **Johan Van Overtveldt**, Minister van Financiën, belast met bestrijding van de fiscale fraude, engageert zich ertoe:

1. De task force '*gender mainstreaming*' binnen FOD Financiën te doen heropleven om:
 - het beleid te analyseren en eventueel concrete voorstellen te doen en te budgetteren naar aanleiding van de socio-economische hervormingen (met bijzondere aandacht voor de fiscale werkbonus, de aftrekbare beroepskosten, de aanmoediging van pensioensparen ...);
 - het WIB 92 te evalueren met focus op de genderdimensie en voorstellen doen tot bijsturing indien er nog verschillen worden vastgesteld.
2. De genderdimensie te integreren in:
 - de opstelling van het managementplan en de operationele plannen van de FOD Financiën;
 - de productie van statistieken (analyse van de statistieken in functie van de domeinen, om deze naar geslacht uit te splitsen indien dit niet het geval is en het relevant is).

De heer **Willy Borsus**, Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

Maatschappelijke Integratie:

1. Het activeringsbeleid en de hervorming van de instrumenten van socio-professionele activering die de OCMW's ter beschikking hebben, zoals de socio-professionele vrijstelling en het Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI).
2. De vereenvoudiging en harmonisering van de reglementering met betrekking tot verschillende categorieën van begunstigden.

Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw:

1. De omvorming van het statuut van meewerkende echtgenoot tot een co-ondernemerscontract.
2. De goedkeuring van een wettelijk kader waarin de redenen worden opgesomd die toelaten om een vrijstelling van bijdragen te verkrijgen;
3. De gegevens over de vrijstelling van bijdragen (uitsplitsing naar geslacht, cf. Actieplan «Ondernemerschap 2020» van de Europese Commissie).

Mevrouw **Marie-Christine Marghem**, Minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

- De evaluatie van de sociale tarieven voor gas en elektriciteit.
- De evaluatie (en eventuele herstructurering/aanpassing) van de sociale energiefondsen.

De heer **Steven Vandeput**, Minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

Landsverdediging:

1. De deelname aan missies zoals de *EU Training Mission* in Mali, aan de operatie *Resolute Support Mission (RSM)* in Afghanistan, aan de NAVO opdracht van *Baltic Air Policing*, alsook aan het Militair Partnership Programma (MPP) in Afrika en de planning van operationele inzet.
2. De versterking van de geloofwaardigheid van Defensie binnen de NAVO.

Ambtenarenzaken:

1. De vereenvoudiging/wijziging van het statuut.
2. De vereenvoudiging van de regelingen voor deeltijds werken.
3. De ontwikkeling van het wettelijk kader tot het regelen van uitzendwerk in de federale administratie.
4. Het rekening houden met het EVC-principe (erkenning van elders verworven competenties) en de erkenning van gecertificeerde competenties, ervaring en opleiding bij de rekrutering of aanwerving van personeel.
5. De herziening van het verloningsbeleid (prestatiegericht).
6. De herziening van het evaluatiebeleid (resultaatgericht).
7. De ontwikkeling van nieuwe arbeidsvormen (telewerk, flexibel werk, tijdelijke mobiliteit, enz.)

Mevrouw **Jacqueline Galant**, Minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. De verbetering van de verkeersongevallenregistratie bij politie, ziekenhuizen, verzekeringsmaatschappijen (uitsplitsing naar geslacht van de gegevens).
2. De analyse van de oorzaak van de ongevallen.
3. De beheerscontracten van de NMBS (reizigersstatistieken uitgesplitst naar geslacht, kwaliteit van de dienstverlening, werkingsverslagen...) en Infrabel (aangepaste infrastructuur, veiligheid in de stations, ...).
4. De verbetering van de veiligheid van de reizigers en het personeel in de stations en de stationsomgeving;
5. De evaluatie van het gratis-beleid (geslachtelijke samenstelling van de betrokken categorieën);
6. Het globale mobiliteitsdebat in het Executief Comité van de ministers van Mobiliteit en de in dit kader gevraagde studies.
7. Het stimuleren van het gebruik van de fiets.

De heer **Pieter De Crem**, Staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister belast met Buitenlandse Handel, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. De ontwikkeling van concrete initiatieven met alle bevoegde overheden, maar binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid, om tot een analyse en een coherente strategie te komen.
2. De bescherming van de mensenrechten, de actieve verdediging van deze waarden op het internationaal vlak en hulp aan de ontplooiing van het eerste nationale plan 'bedrijven en mensenrechten'.

De heer **Bart Tommelein**, Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

1. De opsporing van slachtoffers van economische uitbuiting (mensenhandel).

Mevrouw **Elke Sleurs**, Staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Financiën, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

Armoedebestrijding & Grootstedenbeleid:

1. De opstelling van het derde federaal armoedebestrijdingsplan.
2. De verdere ontwikkeling en versterking van het netwerk van federale armoedebestrijdingsambtenaren.
3. De objectivering van de alimentatiebijdragen.
4. De goedkeuring van een tweede plan tegen kinderarmoede.
5. De maatregelen die steden kunnen nemen in de strijd tegen kinderarmoede.

Wetenschapsbeleid:

1. De beheersovereenkomsten van de Federale Wetenschappelijke Instellingen (FWI);
2. De bijdrage van de FWI's aan onderwijs, diversiteit, gezondheidszorg en sociaal-maatschappelijke doelstellingen.
3. De openstelling van collecties en archieven voor het ruim publiek, het maximaliseren van het publieksbereik, het inzetten op de ontwikkeling van de museale aspecten van de publiekswerking en het vermijden of wegwerken van drempels.
4. De federale steunmaatregelen, premies en subsidies en de werking van de universitaire onderzoeksgroep hieromtrent.
5. De update van het 'BRISTI' rapport en de evaluatie met het oog op de toekomst.

Personen met een beperking:

1. De toepassing van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap.
2. De productie van statistieken over personen met een beperking.

3. De pilootprojecten ter ondersteuning van mensen met een beperking die wensen toe te treden tot de arbeidsmarkt.

De heer **Theo Francken**, Staatssecretaris voor Asiel en Migratie, belast met Administratieve Vereenvoudiging, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, engageert zich ertoe de genderdimensie te integreren in:

Administratieve Vereenvoudiging:

1. De informatisering van de gegevensverzameling en van het beheer van de opvangcentra in het kader van de asiel- en migratieprocedures.
2. De verbetering van de kwaliteit van de regelgevingsimpactanalyse (RIA).

Asiel en Migratie:

1. De aanpassingen en optimalisering van het bestaande opvangmodel.
2. De hervestiging van kwetsbare vluchtelingen.
3. De realisatie van een kwaliteitsvol, humaan en duurzaam terugkeerbeleid, inclusief de optimalisatie van het maatschappelijk en psychologisch ondersteuningsteam en opleidingen voor begeleiders.